

Consideracions i propostes per a la revisió i l'actualització dels documents per a l'organització i la gestió dels centres educatius corresponents al curs 2018-2019

Document aprovat pel Consell Escolar de Catalunya en la sessió plenària del 17 de maig de 2018

Presentació

Els documents d'organització i gestió dels centres educatius que el Departament d'Ensenyament publica cada any són un instrument bàsic per al bon funcionament dels centres i del sistema educatiu en general. A més de sistematitzar els aspectes bàsics del funcionament quotidià dels centres i d'adaptar i concretar la normativa de rang superior, el Departament transmet mitjançant els diversos documents d'organització i gestió les prioritats del curs i precisa les novetats que permeten desplegar les línies estratègiques en l'àmbit de les polítiques educatives.

La Resolució de 22 de juny de 2017, per la qual s'aproven els documents per a l'organització i la gestió dels centres per al curs 2017-2018, especifica que, d'acord amb la Llei d'educació, l'Administració educativa ha de promoure i fomentar la capacitat de lideratge dels professionals de l'organització i la gestió dels centres educatius i l'oferta de serveis d'assessorament, orientació i suport per a la gestió de la innovació en l'àmbit educatiu, i ha de proposar i adoptar les mesures pertinents a aquests efectes. Assenyala que el Pla de Govern marca com a objectiu de les polítiques educatives aprofundir en l'autonomia dels centres i en el seu treball en xarxa, com també donar suport als docents per actualitzar i millorar la seva tasca.

El Consell Escolar de Catalunya, mitjançant la Comissió d'Ordenació, ha analitzat els documents d'organització i gestió vigents al curs 2017-2018 i ha elaborat aquest informe, que aporta un seguit de consideracions i propostes adreçades a les diverses unitats orgàniques del Departament d'Ensenyament que són responsables de la revisió i l'actualització dels documents de cara al curs 2018-2019.

Respecte al contingut dels documents estudiats, convé assenyalar que s'ha seguit l'estructura dels quatre grans blocs temàtics que contenen:

- *Projecte educatiu de centre*: documents relacionats amb les polítiques educatives i la definició del mateix centre (projecte educatiu, projecte lingüístic, convivència, normes de funcionament, participació, TAC...).
- *Currículum*: documents relacionats amb els currículums dels diferents ensenyaments i etapes educatives.
- *Organització del centre*: documents relacionats amb l'estructura organitzativa dels centres, el temps escolar i les responsabilitats associades al personal, com també dues tipologies de centre molt singulars, que són les llars d'infants i les ZER.

- *Gestió del centre*: documents relacionats amb aspectes de personal, alumnat, economia, dades i altres aspectes que condicionen la dinàmica dels centres educatius.

Consideracions generals

1. Es considera oportú que la resolució de la Secretaria General que aprova els documents per a l'organització i la gestió dels centres per al curs 2017-2018 contingui un annex amb l'índex de tots els documents ordenats en els quatre grans blocs temàtics en què s'estructuren i una relació de les novetats introduïdes respecte als cursos anteriors.
2. Es valora positivament que el format actual dels documents per a l'organització i la gestió dels centres reculli uns documents comuns per a centres públics i centres privats concertats, almenys en aquells aspectes que són compartits o semblants, en els quals se simplifica al màxim el contingut i s'especifica, quan és necessari, quins aspectes concrets afecten únicament els centres públics o els centres privats. És bo també que els documents que fan referència al currículum estiguin separats per ensenyaments: educació infantil i primària, educació secundària obligatòria, batxillerat, formació professional, ensenyaments d'idiomes, ensenyaments artístics, ensenyaments esportius i formació d'adults.
3. És pràctic i útil per a totes les persones que han de consultar els documents per a l'organització i la gestió dels centres educatius que a la web del Departament d'Ensenyament es disposi d'un cercador obert a la comunitat educativa¹, mitjançant el qual es pot accedir als textos a partir de diferents criteris (titularitat, ensenyament, paraula clau, àmbit, document sencer, etc.) i trobar així resposta als dubtes o les peticions d'informació que l'usuari es pugui plantejar.
4. Es considera adient que el format actual dels documents d'organització i gestió eviti la repetició literal dels textos normatius i faci referència en cada cas a la normativa reguladora, que es pot consultar a través de l'enllaç corresponent o de l'apartat *Normateca*. A més, la remissió a la normativa mitjançant el Portal jurídic de la Generalitat en facilita la consulta per part dels usuaris amb les màximes garanties de seguretat jurídica.
5. S'observa que amb el pas dels anys, els documents per a l'organització i la gestió dels centres educatius s'han anat ampliant gradualment cada curs, perquè s'hi afegixen apartats nous que fan referència als objectius que el Departament d'Ensenyament es planteja assolir o per introduir novetats que l'actualitat demana. Aquest volum d'instruccions per als centres educatius sembla contradictori amb el principi d'autonomia i particularment amb les previsions que el Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, al preàmbul del qual es llegeix: "Tant la Llei d'educació com aquest decret que la desplega fan una opció decidida perquè sigui en l'àmbit del centre i de la seva direcció on se situï l'eix central de la presa de decisions i que en tot cas sigui des del centre, en exercici dels seus marges d'autonomia, que se situïn de manera distribuïda entre el seu personal professional les diverses preses de decisió". En aquest sentit, el

¹ Enllaç al cercador:

<http://educacio.gencat.cat/portal/page/portal/Educacio/PCentrePrivat/PCPNormativa/PCPDocumentsOrganitzacioGestio/PCPDOIGCDocuments1>

Consell Escolar de Catalunya considera que el Departament d'Ensenyament hauria de confiar manifestament en els centres educatius i els seus equips directius perquè s'organitzin i es gestionin d'una manera més autònoma.

Consideracions i propostes sobre els documents

➤ **En relació amb els documents de l'apartat *Projecte educatiu de centre***

1. “Avaluació de centre”

1.1. S'hauria d'explicar més i millor l'avaluació periòdica de centre (AVAC), especialment per les repercussions que els resultats tenen en el reconeixement dels estadis docents. En aquest sentit, es demana replantejar-ne la finalitat, perquè no té relació amb els objectius de l'avaluació de centre que, per una altra part, té una complexitat important.

1.2. Amb referència als alumnes que no poden fer les proves d'avaluació diagnòstica, s'observa que la redacció del text permet interpretacions diverses, i llavors els inspectors apliquen criteris diferents; per tant, caldria reformular-ho. En tot cas, els centres han de tenir un registre del nivell d'assoliment de les competències per part de tots els alumnes, independentment de si han fet les proves o no. S'haurien de revisar també els criteris que s'apliquen perquè els alumnes amb necessitats educatives específiques realitzin les proves o no.

2. “Convivència i clima escolar”

2.1. Es considera molt adient l'apartat que fa referència al pla de convivència i és oportú que s'hi incloguin els enllaços als protocols previstos, com també la informació que cada protocol conté per donar resposta a possibles situacions de conflicte als centres. Tanmateix, sembla que, especialment a partir de l'aplicació del decret de direccions, s'ha traslladat als centres tota la responsabilitat en la resolució dels conflictes. Es demana que l'Administració educativa, com a titular dels centres públics, i particularment els serveis territorials siguin corresponsables en aquestes actuacions.

2.2. A l'apartat sobre coeducació i promoció de la igualtat de gènere, es proposa recuperar la comissió de coeducació que en anys anteriors es preveia i afegir que tots els centres haurien de comptar amb la figura del coordinador en matèria de coeducació, que seria la persona que vetllaria per aquesta qüestió i promouria les accions necessàries. Paral·lelament, el Departament d'Ensenyament hauria d'impulsar una formació específica en coeducació adreçada a tots els professionals.

2.3. Respecte a l'apartat sobre el centre educatiu acollidor, es proposa completar l'explicació del projecte lingüístic en el sentit que, a més de la llengua catalana, s'ha de parlar també de la competència plurilingüe, que és un concepte més obert i que fa referència a una acollida lingüística i cultural més àmplia.

3. “Documents de gestió del centre”

3.1. S’observa que en l’apartat sobre les normes d’organització i funcionament del centre (NOFC) hi ha un escàs protagonisme del professorat; convindria tenir en compte que és un dels actors principals en l’acció educativa i, per tant, ha d’implicar-se i participar activament en l’elaboració, el desenvolupament i l’aplicació d’aquestes normes.

3.2. Es proposa que la participació dels altres professionals d’atenció educativa en el claustre no sigui opcional per a la direcció del centre, perquè són un actiu molt important del sistema educatiu inclusiu.

3.3. Es demana que s’examini el procediment de selecció dels centres formadors d’estudiants en pràctiques per introduir-hi millores, com és ara que el claustre de professors participi en la decisió de presentar-se a la convocatòria.

4. “El tractament i l’ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic”

4.1. A l’apartat sobre l’atenció als alumnes de procedència estrangera, s’han de replantejar els terminis de vint-i-quatre o trenta-sis mesos per considerar nouvingut l’alumne de nacionalitat estrangera que s’incorpora per primera vegada al sistema educatiu a Catalunya. S’hauria de flexibilitzar aquesta consideració en funció de l’evolució i les necessitats dels alumnes.

4.2. Respecte a l’atenció individualitzada en castellà en el primer ensenyament, es proposa reconsiderar si cal incloure aquestes previsions en el document, perquè és molt difícil per als centres aplicar les mesures organitzatives que comporten. En tot cas, tenint present que l’atenció individualitzada en castellà es va establir a partir d’unes sentències judicials molt concretes, es recomana millorar la redacció d’aquest apartat, en primer lloc, per aclarir a quin període fa referència l’expressió “primer ensenyament” perquè resulta ambigua i, en segon lloc, perquè ara és tan oberta que pot portar a interpretacions diverses. Si la Llei d’educació estableix que l’atenció individualitzada en castellà s’aplica el primer any d’escolarització, aquesta ha de ser la concreció de “primer ensenyament” en el document.

4.3. Aquest apartat hauria d’incloure una referència als nens i nenes que s’incorporen al sistema educatiu a primer de primària i que, tot i no ser nouvinguts, no tenen com a llengua familiar cap de les llengües oficials a Catalunya; en aquests casos, s’ha de preveure també un suport lingüístic per a la comunicació i l’aprenentatge.

4.4. En relació amb la segona llengua estrangera, s’ha d’impulsar el programa de llengües d’origen amb incentius per als centres que hi participin, alhora que s’amplia el nombre de llengües, d’acord amb l’entorn dels centres educatius.

4.5. Es demana concretar més l’apartat sobre els suports lingüístics complementaris, amb enllaços a la informació corresponent, per exemple.

5. “Innovació pedagògica”

5.1. En uns moments en què creixen les iniciatives dels centres educatius per endegar projectes d'innovació, sorprèn la brevetat d'aquest document. De cara al curs vinent, convindria completar-lo amb referències a plans de formació del professorat i programes específics del Departament d'Ensenyament, com també fer més incidència en la necessitat d'expandir la innovació a tot el sistema educatiu.

5.2. Es considera que el més important de la innovació educativa és que formi part dels objectius estratègics dels centres per aconseguir un avenç global. Innovar no vol dir canviar la manera de fer les coses per una moda determinada, sinó que ha de comportar necessàriament una reflexió sobre la pràctica diària, analitzar a fons com s'està treballant i decidir què s'ha de fer per millorar els aprenentatges dels alumnes. Per tant, a més de destacar els centres considerats de referència educativa de la formació inicial dels nous professors, cal anar més enllà i incloure en aquest document el treball en xarxa, la formació permanent, els grups de treball i seminaris, etc.

5.3. Tal com preveu el decret d'autonomia de centres, el pla de formació del centre ha d'estar relacionat estretament amb el projecte educatiu; en conseqüència, aquest apartat s'hauria de completar també fent esment dels diversos elements que componen el procés estratègic que porta a la innovació, especialment dels objectius a assolir, i plantejar la figura del formador que impulsa els processos innovadors a cada centre.

5.4. Atesa la importància dels plans de formació de zona que els centres de recursos pedagògics impulsen, amb perfils de formadors que assessoren i orienten diversos centres, es demana disposar de més recursos econòmics per aquesta tipologia de formació del professorat, tal com es va aprovar al gener de 2017.

5.5. Es proposa ampliar aquest document amb objectius per fomentar l'equitat, la inclusió i l'excel·lència, perquè preocupa que els projectes d'innovació provoquin diferències entre centres i comportin segregació. A més, la innovació s'ha de focalitzar en objectius avaluable i en la millora global del sistema educatiu, perquè ha de ser una eina al servei de la societat. En aquest sentit, es proposa que el Departament d'Ensenyament acompanyi els centres que més necessiten innovar en funció de les necessitats dels seus alumnes o de les característiques de l'entorn, entre altres motius, perquè seria un incentiu important per a la millora.

6. “Objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre”

6.1. Es considera que la formulació de l'emprenedoria en totes les etapes educatives com a objectiu prioritari del sistema educatiu no és encertada; s'hauria de plantejar a la inversa: afavorir la creativitat i la innovació per a l'emprenedoria.

6.2. Arran de la publicació del Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, de cara al curs vinent s'han d'incloure en aquest document les previsions del nou text normatiu sobre l'escola inclusiva.

6.3. En relació amb el punt anterior, des de l'Administració local es demana una concreció dels nous perfils professionals de l'àmbit educatiu, especialment els associats a l'escola inclusiva com poden ser educadors socials o tècnics d'integració, per exemple. Així mateix, convé preveure un traspàs d'informació i una coordinació indispensable entre els centres educatius, els ajuntaments i la xarxa de serveis i professionals que atenen els alumnes (sanitat, serveis socials, policia, tècnics municipals, etc.), a fi d'optimitzar l'efectivitat dels recursos disponibles.

6.4. Es troben a faltar referències a la formació professional i la formació al llarg de la vida, per tant, s'haurien de tenir en compte aquests dos aspectes.

6.5. De cara al curs vinent, es proposa formular els objectius indispensables per donar curs a les recomanacions del Síndic de Greuges sobre igualtat d'oportunitats i lluita contra la segregació.

6.6. Entre els objectius prioritaris del sistema educatiu, hauria de constar-hi també un bon aprenentatge d'una llengua estrangera, perquè el nivell encara és baix. En aquest sentit, caldria ampliar la formació del professorat en competències lingüístiques.

6.7. Es considera que la personalització de l'aprenentatge ha d'anar acompanyada d'entorns d'aprenentatge de qualitat, rics i orientadors, i així hauria de constar al document.

6.8. La consideració de la lectura com a eix vertebrador dels aprenentatges s'hauria d'ampliar amb un perspectiva més genèrica de competències comunicatives.

6.9. S'ha de fer referència al treball en xarxa amb els centres de la mateixa zona, per exemple, en la coordinació en les transicions entre les etapes.

6.10. Quan es diu que el projecte educatiu del centre (PEC) és un document accessible a tota la comunitat i que es difon mitjançant el web del centre, convindria concretar que se n'ha de fer públic un resum dels aspectes més importants, que ha de ser clar, fàcil de llegir, sintètic i ben explicat. S'ha de tenir present que el projecte educatiu conté uns principis bàsics que s'han de donar a conèixer a les famílies, conjuntament amb la carta de compromís educatiu, i als nous docents que s'incorporen al centre, però el contingut substancial del projecte s'ha de repensar, refer i redissenyar constantment per desenvolupar-lo, revisar-lo i actualitzar-lo.

7. "Participació de la comunitat educativa"

7.1. S'observa que el document presenta la participació des del punt de vista col·lectiu de les AMPA i es troba a faltar un punt de vista més individual centrat en cada alumne, per exemple, mitjançant l'acció tutorial, la tutoria compartida, la formació de la família, etc. Es recomana explicitar que el centre ha d'emprendre accions sobre aquests aspectes i recollir-les al pla anual, i que les famílies no només les han de conèixer sinó també participar-hi. En tot cas, es demana un enfocament més general de la implicació de les famílies i les AMPA a les escoles, que ha de comportar necessàriament un treball intern dels centres per facilitar-la.

7.2. Es proposa substituir les referències a la participació de pares i mares per parlar de famílies. En aquest sentit, es troben a faltar orientacions als centres perquè promoguin la participació de les famílies, i molt especialment la dels alumnes en aspectes diversos del funcionament del centre i del seu aprenentatge.

7.3. Quant als plans educatius territorials i als plans educatius d'entorn, s'han d'incorporar al document les previsions corresponents sobre qui els avalua, com i quan.

7.4. És necessari que aquest document tingui en compte la relació del centre amb les persones i les empreses que s'ocupen del temps del migdia, els menjadors i les extraescolars, perquè han d'estar compromesos també amb el projecte educatiu del centre.

7.5. Preocupa la manca de coordinació entre les diverses institucions que atenen els infants i els joves (sanitàries, socials, de lleure, etc.) i els centres educatius, sobretot en situacions complexes i específiques d'alguns alumnes. Tot i les reserves que la protecció de dades personals imposa, s'hauria d'explicitar que s'ha de fer un esforç de col·laboració i traspàs de la informació per atendre'ls adequadament.

➤ **En relació amb els documents de l'apartat *Currículum***

8. "Concreció i desenvolupament del currículum de l'educació infantil i primària"

8.1. Es constata que les activitats de reforç d'estiu de sisè de primària es redueixen a les àrees de llengua i matemàtiques, per això es proposa que tinguin un enfocament curricular i competencial més complet i global.

8.2. Respecte a les proves d'avaluació diagnòstica de tercer de primària, es demana que se'n revisin els criteris d'aplicació a fi que tinguin un caràcter mostral.

8.3. En relació amb la coordinació entre l'educació primària i l'educació secundària obligatòria, i molt concretament amb els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu per als quals cal elaborar un pla individualitzat, és necessari garantir els mecanismes adients perquè l'atenció continuada que aquest alumnat rep a primària no quedi interrompuda en passar a l'ESO.

8.4. Tal com s'ha expressat al punt 4.1, a l'apartat sobre els alumnes nous s'ha de tenir present que es produeixen situacions molt diverses i, per tant, no sembla adient que s'estableixin terminis tancats de 24 o 36 mesos d'incorporació al sistema educatiu. Es demana que es tinguin en compte les necessitats específiques d'aquests alumnes, independentment del temps d'escolarització.

8.5. Caldria incorporar en aquest document orientacions als centres sobre coeducació.

8.6. A l'apartat sobre el projecte de convivència, la participació de l'alumnat ha de ser un element important a tenir en compte.

➤ **En relació amb els documents de l'apartat *Organització del centre***

9. “Organització de les llars d’infants”

9.1. Atès que les instruccions que aquest apartat conté només afecten els centres de titularitat de la Generalitat, s’hauria de fer constar així al títol.

9.2. Es proposa que es revisi el nombre d’hores de dedicació a la direcció del centre, perquè es considera insuficient, i que es parli d’equip directiu.

10. “Organització del temps escolar”

10.1. Quan el document diu que correspon al director o directora del centre la concreció dels horaris, sembla important que les opinions i les peticions del claustre de professors en aquesta qüestió siguin tingudes en consideració, més enllà de ser escoltades. Per això, es demana redactar de nou el text en aquest sentit. Els altres professionals d’atenció educativa també han de tenir veu, ja que no se’ls considera membres del claustre.

10.2. El document preveu uns marges de tolerància en l’horari d’entrada d’alumnes als centres, però no concreta quins són; caldria delimitar-los.

10.3. En l’apartat sobre activitats no lectives, convindria especificar-hi quin tipus d’activitats són les que el centre pot programar com a complementàries.

10.4. Amb referència a les especificacions de l’organització del temps escolar per als centres d’educació secundària, concretament en el règim diürn, sembla excessiva la previsió que l’horari lectiu s’allargui fins a les 19 hores. Quant a les tres hores seguides de classe, es podria preveure que les sessions fossin més curtes i hi haguessin pauses de deu minuts entremig.

10.5. Respecte a l’horari del batxillerat en règim nocturn, es considera incoherent que el temps lectiu màxim previst sigui de cinc hores, inclosos vint minuts d’esbarjo, per fer el mateix currículum que al règim diürn es fa en 6.30 hores, per tant, s’hauria d’esmenar.

10.6. S’observa que el contingut de l’apartat “Especificacions per als centres que imparteixen batxillerat” (3.3.1.1) no té relació amb el tema del document.

10.7. Es proposa recollir també en aquest document l’atenció educativa domiciliària, incloent el supòsit dels alumnes expulsats del centre durant un nombre significatiu de dies, als quals s’ha de garantir l’escolarització.

10.8. D’una manera general, tot l’apartat “Especificacions per als centres d’educació secundària” (2.2) s’hauria de replantejar per distingir clarament els aspectes que afecten els ensenyaments obligatoris dels que afecten els ensenyaments postobligatoris.

11. “Òrgans unipersonals de direcció i de coordinació”

11.1. Es considera que s’ha d’actualitzar el nombre d’hores de dedicació dels equips directius a les tasques de gestió del centre, perquè les que aquí s’indiquen són clarament insuficients.

11.2. Preocupa que el model d’organització i de gestió dels instituts escola estigui encara per definir, tot i que cada curs el Departament d’Ensenyament incrementi el nombre d’aquest tipus de centres. És urgent resoldre les duplicitats que n’afecten greument el funcionament quotidià.

11.3. Es demana que es tingui en compte a l’hora d’assignar els horaris la variable de complexitat per la situació socioeconòmica de les famílies i de l’entorn, com també s’hauria de tenir en compte la complexitat que representa per a un centre gestionar totes les activitats i els serveis que té la voluntat d’oferir i que formen part del seu projecte educatiu.

11.4. Es planteja la necessitat d’ampliar el nombre de persones o el nombre d’hores de dedicació dels equips directius dels centres de primària de tres línies.

12. “Personal d’administració i serveis i professionals d’atenció educativa”

12.1. Igual que s’ha apuntat anteriorment, de cara al curs vinent aquest document també s’ha de completar amb les previsions que deriven de l’aplicació del Decret 150/2017 de l’atenció educativa a l’alumnat en el marc d’un sistema educatiu inclusiu.

12.2. Es demana que es reguli d’una manera general l’horari del mes de juliol del PAS, perquè actualment hi ha diferències significatives entre el personal segons el centre en què treballa. A més, s’han de cobrir les substitucions del PAS al mes de juliol, perquè als centres educatius hi ha un gran volum de tasques administratives en aquest període.

13. “Personal docent”

13.1. Es considera que, tot i la dificultat i la complexitat que representa, seria bo analitzar a fons els criteris de distribució de l’horari laboral dels docents (horari lectiu, complementari d’horari fix, complementari sense horari fix, activitats que no s’han de fer necessàriament en el centre) i les diferències entre els col·lectius docents. Convé examinar si s’adeqüen a les necessitats dels centres i dels professionals i, si es considera convenient, proposar les actualitzacions o les correccions necessàries. En general, es podria preveure una organització diferent de l’horari docent setmanal de trenta hores al centre que incorpori fórmules noves com el teletreball.

13.2. El document hauria de tenir en compte el temps que els mestres de primària i el personal educador de les llars d’infants de la Generalitat dediquen a la tutoria dels estudiants de pràctiques de formació inicial i del professorat novell, perquè aquesta feina ha de tenir algun reconeixement.

13.3. Les instruccions que aquest document conté, com també el de personal d’administració i serveis i professionals d’atenció educativa, s’han d’actualitzar en el moment que calgui recollir els acords de les meses sectorials d’ensenyament.

14. “Zones escolars rurals i escoles que no formen part de cap ZER”

14.1. Es constata que l'organització de les zones escolars rurals necessita una regulació específica, tal com apunta la disposició addicional quinzena del Decret 102/2010 d'autonomia dels centres educatius, però convindria fer prèviament una anàlisi acurada de la seva singularitat.

➤ **En relació amb els documents de l'apartat *Gestió del centre***

15. “Actuacions del centre en diversos supòsits”

15.1. Es proposa que el protocol que s'estableix en cas de retard en la recollida d'alumnes a la sortida de l'escola sigui més flexible, perquè en la pràctica es produeixen situacions molt diverses i la majoria d'escoles intenten resoldre-les posant per davant el benestar dels alumnes, especialment dels més petits, sense haver d'arribar a comunicar-ho a la policia.

15.2. Al punt que fa referència als problemes entre els progenitors en relació amb els fills, caldria incloure-hi un protocol específic per als casos de separacions, perquè, quan es produeixen situacions conflictives per aquest motiu, els centres educatius han de tenir una pauta definida per saber com han de procedir. Aquest protocol ajudaria també les famílies a saber com han d'actuar.

15.3. En relació amb el paràgraf sobre menors en situació de desemparament, el document hauria d'incloure recomanacions respecte als alumnes tutelats per la Generalitat que estan en centres o en famílies d'acollida. Es considera que, en general, costa que els responsables dels centres que tutel·len menors, més enllà del procés d'escolarització, compleixin amb obligacions com assistir a entrevistes o reunions de pares, participar a les AMPA, etc. En aquest sentit, es recomana que el Departament d'Ensenyament i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies col·laborin en aquesta qüestió i donin instruccions als centres d'acollida perquè s'impliquin més en el seguiment dels alumnes i el funcionament de l'escola.

15.4. Es troben a faltar en aquest document unes orientacions per als centres educatius quan es detecta manca d'atenció o deixadesa per part dels progenitors, per exemple, en casos de malnutrició, anorèxia, falta d'higiene, etc.

16. “Aspectes específics amb relació als alumnes dels centres d'adults”

16.1. Cal que el document faci referència també a l'atenció a l'alumnat dels centres d'adults amb necessitats específiques de suport educatiu.

17. “Formació del personal dels centres educatius”

17.1. Per assolir els objectius de formació permanent per al període 2017-2020 que s'apunten al document, es considera imprescindible comptar amb les dotacions pressupostàries suficients.

17.2. Es proposa incloure als objectius de la formació permanent una reflexió en profunditat sobre l'avaluació.

17.3. Amb referència a la formació permanent del personal docent, es planteja que seria convenient diferenciar en aquest document tres tipologies. En primer lloc, aquella que deriva del projecte educatiu del centre, del projecte de direcció o de les novetats normatives que afecten a la majoria de membres del claustre i que s'ha de sufragar amb la partida pressupostària corresponent del Departament d'Ensenyament. En segon lloc, aquella que facilita la qualificació del professorat necessària per a la seva adscripció als llocs de treball que el centre requereix, i que també correspon al pressupost de formació previst pel Departament. En tercer lloc, hi ha la formació individual que respon als interessos particulars del docent, que inclou també aquella que li facilita acreditar un perfil professional determinat per exercir la docència, la qual ha d'anar a càrrec de l'interessat.

17.4. Respecte a la *formació per al centre* que es descriu al document, sembla que el paper que s'atorga als professionals perquè actuïn com a equips impulsors de la formació i prenguin el compromís de transferir el contingut de l'activitat formativa i compartir-lo amb la resta del claustre provoca moltes disfuncions als centres, perquè sovint les persones que han fet la formació no poden transmetre-la a la resta del professorat. En conseqüència, convindria reformular aquest punt del document, juntament amb el que s'ha exposat al paràgraf anterior.

17.5. En el capítol de la formació per al personal d'administració i serveis, se n'hauria de preveure una d'específica prèviament a la posada en funcionament de noves aplicacions informàtiques per a la gestió dels centres.

17.6. És fonamental que, de cara al curs vinent, es concreti una formació específica sobre el desplegament del decret de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

18. “Gestió del personal d'administració i serveis i dels professionals d'atenció educativa”

18.1. Convé tenir present que les tasques administratives als centres educatius al mes de juliol són importants i, per tant, així ha de constar al calendari de treball del PAS, com també s'han de cobrir les substitucions que calgui.

19. “Gestió del personal de les llars d'infants”

19.1. Igual que s'ha expressat al punt 9.2, es proposa que es revisin les hores de dedicació a la direcció del centre perquè les actuals es consideren insuficients.

20. “Gestió del personal docent”

20.1. Amb referència a les substitucions dels docents, es constata que a la borsa de treball hi ha actualment manca de professionals de diverses especialitats i és molt difícil que es cobreixin les vacants, i més encara en l'àmbit de l'FP per la notable especialització del professorat. Per tant, es proposa que es revisi completament el sistema de contractació d'interins i substituïts a través de la borsa de treball. En tot cas, la borsa de treball hauria d'estar permanentment oberta.

20.2. Paral·lelament a aquesta revisió, es demana suprimir els contractes per un terç de jornada.

20.3. Preocupa que els estudiants del màster de professorat que estan inscrits a la borsa de treball abandonin aquesta formació quan els proposen treballar en un centre. Es considera que el màster ha de ser un requisit indispensable i que no es pot obviar.

20.4. Amb referència al control d'assistència i de puntualitat del personal docent, cal reconèixer que els centres educatius tenen tipologies i situacions molt diverses i, d'acord amb l'autonomia, cada equip directiu ha de poder decidir el sistema de control que consideri més oportú, si bé s'hauria de tenir present que, seguint el principi de veracitat, no caldria que les direccions haguessin de recórrer a externalitzar la verificació. Tanmateix, s'observa que hi ha centres que han cedit aquesta gestió a empreses externes, i per això es demana que en aquests casos es garanteixi la protecció de dades personals i es compti amb l'autorització dels afectats.

21. “Gestió econòmica, acadèmica i administrativa del centre. Registre d'alumnes”

21.1. L'extensió d'aquest document i les nombroses referències normatives que conté fan evident que la gestió econòmica, acadèmica i administrativa dels centres educatius és d'una gran complexitat. Es considera que és urgent que se simplifiqui aquesta gestió i que millori substancialment la qualitat de les eines informàtiques que haurien de servir per facilitar les tasques que se'n deriven. A més a més, el Departament ha de possibilitar que les direccions dels centres exerceixin l'autonomia de gestió.

21.2. Els centres educatius han de disposar del personal administratiu necessari per dur a terme la feina que la gestió econòmica, acadèmica i administrativa comporta, i alliberar així els docents de la sobrecàrrega que els representa actualment dur a terme funcions burocràtiques i administratives que no els corresponen i a les quals han de dedicar molt de temps.

21.3. És necessari un reconeixement més ampli de la figura i les funcions dels secretaris dels centres educatius, tant amb hores de dedicació com amb formació específica per exercir el càrrec.

21.4. En relació amb la gestió econòmica dels centres, convindria una regulació específica de les aportacions que les AMPA fan als centres, com és ara la compra d'equipament i material escolar o la col·laboració en reparacions i millores dels espais; cal tenir molt present que no pot ser un factor d'inequitat o de desigualtat entre centres.

22. “Implantació de les eines d'administració electrònica als centres del Departament”

22.1. Es valora positivament que, per tal d'afavorir el desenvolupament de l'Administració electrònica, el Departament d'Ensenyament incorpori les eines informàtiques que han de servir per facilitar la gestió econòmica, acadèmica i administrativa dels centres educatius. Tanmateix, es constata que s'ha de millorar substancialment la qualitat de les aplicacions actuals perquè funcionin correctament, especialment en els períodes de més demanda d'utilització.

23. “Prevenió de riscos laborals”

23.1. Les persones a qui la direcció assigna les funcions de coordinació de la prevenció de riscos laborals han de tenir una formació específica, adequada i completa per desenvolupar la gran quantitat de funcions que se li atribueixen en aquest document.

23.2. A fi que els centres petits, en general de l'àmbit rural, no quedin exclosos de la possibilitat de disposar de coordinador de prevenció de riscos laborals, que és un dret dels treballadors, es podria crear aquesta figura de coordinació en l'àmbit comarcal.

23.3. Les llars d'infants de la Generalitat no disposen de coordinador de prevenció de riscos i aquesta funció recau en la direcció. Caldria proposar el càrrec en aquests centres.

24. “Protecció de dades personals, ús d'imatges, propietat intel·lectual i Internet”

24.1. Es demana que el document precisi quant de temps ha de romandre al centre l'autorització per publicar imatges dels alumnes després que s'hagin donat de baixa.

24.2. El document hauria de fer referència també a l'extensió de l'autorització per publicar imatges i de cessió de dades a les AMPA.

25. “Salut escolar en els centres educatius”

25.1. Es considera preocupant que el professorat tingui la responsabilitat d'administrar medicaments als alumnes, encara que disposi de l'autorització corresponent de la família. Seria desitjable que els pares en fossin els responsables directes, o bé professionals sanitaris.

25.2. Respecte a l'atenció als alumnes amb malalties cròniques, es planteja la necessitat de revisar la mesura que el document preveu en el sentit que, en el cas de no disposar de vetllador o vetlladora, el director o directora del centre encomani l'atenció d'aquests alumnes a un altre professional del centre que es consideri idoni i que, de manera voluntària, vulgui fer-se'n càrrec.

25.3. En relació amb els dos paràgrafs anteriors, es fa notar que, igual que les empreses a partir d'un nombre determinat d'empleats han de tenir un professional sanitari, els centres educatius, especialment els més grans, també l'haurien de tenir obligatòriament. Cal afegir dos factors més que avalen aquesta petició: el desenvolupament del decret de l'escola inclusiva comporta que els centres han de disposar dels professionals adients per atendre adequadament l'alumnat amb necessitat de suport mèdic, com també l'increment de casos d'alumnes amb al·lèrgies, intoleràncies i problemàtiques mèdiques diverses.